

Filips gnisselost från Skara på turné

Filip Larsson är femte generationen på Märene Tyskagården där pappa Claes Johansson producerar mjölk som arrendator till kyrkan. Filip har dock egna idéer. Nu är det dags att förädla gårdens produkter och ta mathantverket till en hög nivå: en specialost från Skara – filloumi.

– Det är mitt första företag, säger Filip som har vuxit upp med pappas mjölkgård och mammas restaurang. Det har inspirerat 24-åringen som är företagare sedan ett år.

– Att driva företag är något jag rekommenderar alla om det går, jag ser inte mig själv som något annat än företagare och trivs med den tillvaron.

Det började med en husvagn som renoverades och byggdes om till en "stek-osteria", ett mobilt oststekereri. Idén är att ta matvagnen till ställen där det redan är folk istället för att locka folk till sig, förklarar Filip, som tycker om just den mobila försäljningen av mat på festivaler, marknader och evenemang. Där finns massor av hungriga och glada människor som vill äta streetfood – snabbmat, men gärna tillverkad med omsorg och kärlek.

Det stämmer bra på den speciella osten halloumi som gnisslar och gillar att stekas och grillas. Osten tillverkar Filip på pappas gård i ett splitternytt och nästan självbyggt mejeri, där det sker en transformation till filloumi, för osten är döpt efter Filip. Den är huvudingrediens i en filloumi-burgare med bröd, lök, tomat och en smakrik ramslöksmajonnäs. Allt ekologiskt och närproducerat.

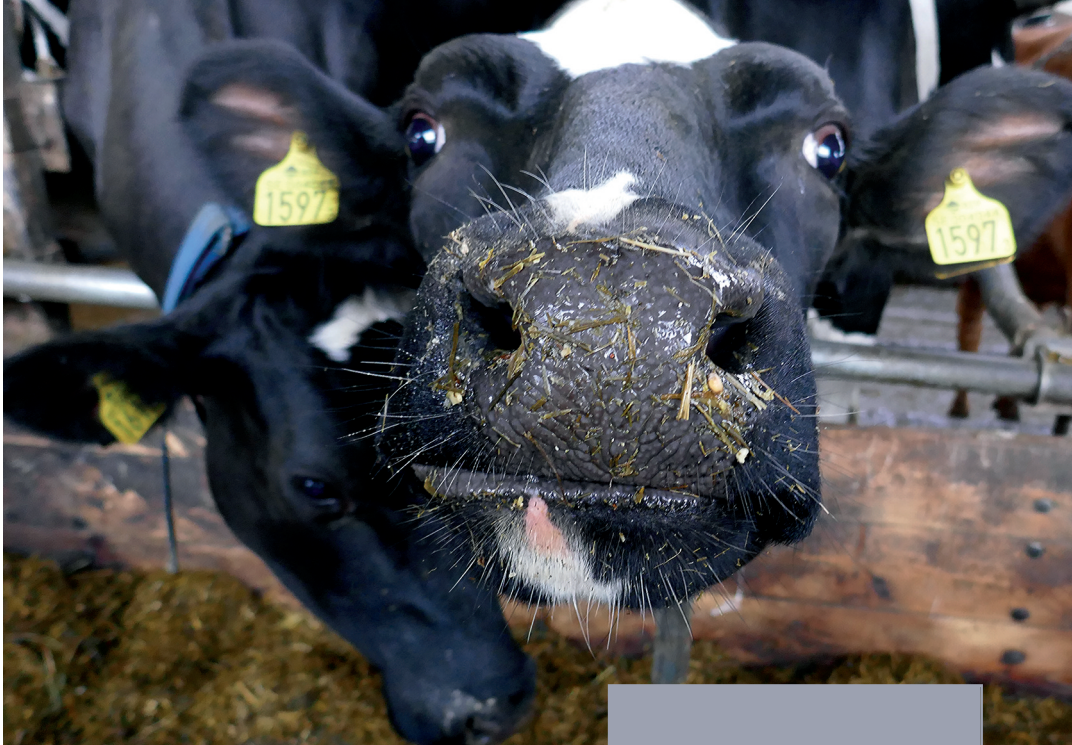

Filip och hans sambo Sara Runsten satsar friskt. Med sommaren kommer evenemangen, och Stekosterian rullar omkring och sprider goda dofter och smaker.

– Som företagare är man fri att styra och ställa som man vill, ha planer och idéer och kan uppfylla mål. Visst är det en liten risk, men jag gillar när saker inte är riktigt förutsägbara, säger Filip.

– Att driva företag är något jag rekommenderar alla.

Det är spännande när råvaruproducenterna tar ett helhetsgrepp på marknadsföring och försäljning.

Det låter kanske våghalsigt, men hans resonemang är genomtänkta:

– Jag köper råvaran av pappa, och han är dyr! Men jag vill betala mer för mjölken än vad andra gör. En av de starkaste delarna i affärsidén är att kunna minska antalet mellanhänder i kedjan mellan producent och kund för att lyckas och få större andel av pengarna som är i omlopp.

Nu står ett helt nytt mejeri på gården i Skånings-Åsaka. Där finns förstås kylrum, ystkar, disk och paketering på trettio små kvadrat för att hålla kostnaderna nere.

Så mycket som möjligt har de byggt själva och en del av inventarierna är begagnade, ett led i eko-tänknet.

– Ett gott mathantverk, kravcertifierat och miljövänligt. Jag tror att konsumenterna går åt det hållet, säger Filip.

Pappa Claes håller med. Han är van att leverera djur och mjölk:

– Men att förädla direkt till kund är något nytt, säger han med viss beundran.

Han har sett gårdens verksamhet växa från sin egen pappas 36 kor till dagens 200. Just nu ställs produktionen om till ekologisk. Det tar två år med åkermarken och det är sex månaders karantän kvar för korna.

Stiftets jordbruksförvaltare Viktor Larsson tycker att det är spännande när råvaruproducenterna tar ett helhetsgrepp på marknadsföring och försäljning.

– I allmänhet är jordbruket så fokuserat på produktion, men om man som Filip ser potential och vill förädla direkt till konsument, så är det roligt! En bransch i utveckling behöver idéer.

För Claes Johansson är den ekologiska idén självklar och han tror att marknaden för de produkterna växer.

– I framtiden får varje enskild bonde tala för sin produkt, så ekologiskt ska vara vår bas, säger Claes som ser solen som sin arbetsgivare. Han vill bli självförsörjande på energi, är delägare i vindkraft och har ett solpanelstak. Det bidrar till hälften av gårdens energiförbrukning, där bland annat mjölkrobotar, kylning, utgödsling och foderblandare är energikrävande, och nu även ett ysteri på gården. Men idéerna och utvecklingstankarna är inte slut. Både Claes och Filip är entusiastiska idésprutare. Claes vill ha ytterligare solpaneler och är i mål först när traktorerna kan tankas med egen gas, säger han.

– Och det dyker upp nya mål efter det!

